

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงการทำกิจกรรมใช้คุณค่าและผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื้อผ้าในจังหวัดเลย

Relationship between the application of the sufficiency economy principle, Value chain activity and performance of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei

วาสนา ดิษฐพรม¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงการทำกิจกรรมใช้คุณค่าและผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างในการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมใช้คุณค่า และผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลยที่มีระยะเวลาดำเนินงาน และจำนวนสมาชิกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับการทำกิจกรรมใช้คุณค่าของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมใช้คุณค่ากับผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ กิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย 35 แห่ง จำนวนกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี่คือ 175 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ สมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's correlation)

ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง โดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง มีการใช้หลักความพอประมาณมากกว่าความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน การทำกิจกรรมหลักในใช้คุณค่าโดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง มีการทำกิจกรรมหลักด้านการนำเข้าวัตถุดิบมากกว่าด้านอื่นๆ การทำกิจกรรมสนับสนุนในใช้คุณค่าโดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง มีการทำกิจกรรมสนับสนุนด้าน การจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบ มากกว่ากิจกรรมอื่น สำหรับผลการดำเนินงาน โดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง มีผลการดำเนินงานด้านความมีประสิทธิภาพของกระบวนการภายในมากกว่าด้านอื่น สำหรับความแตกต่างในการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมใช้คุณค่า และผลการดำเนินงานของกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินงาน และจำนวนสมาชิกต่างกันพบว่า โดยทั่วไปไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการตลาดและการขาย และการผลิต สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับการทำกิจกรรมใช้คุณค่า พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมใช้คุณค่ากับผลการดำเนินงานพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ: หลักการเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมใช้คุณค่า ผลการดำเนินงาน

¹อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the application of the sufficient economy principle, value chain activity and performance of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei. 2) to study the differences in the application of the sufficiency economy principle, value chain activity and performance of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei. 3) to study the relationship between the application of the sufficiency economy principle and value chain activity of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei. 4) to study the relationship between the application of the sufficiency economy principle and performance of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei. 5) to study the relationship between the value chain activity and performance of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei. The sampling group was 35 groups of the community enterprise of textile/clothing manufacturing groups in Loei and 175 people participated in this study. The questionnaire was used as the research tool, and the data acquired were analyzed with frequency, percentage, means, and standard deviation. The hypothesis was analyzed with ANOVA and Pearson's Correlation.

The results indicated that, in general, the application of the sufficiency economy principle was at an average level. The modesty was used more often than reasoning and the immunization. The primary value activity was at the average level. The primary value activity was more addressed at the inbound logistics than other activities. The support value activity in general was at the average level. The support value activity was more addressed at the procurement/purchasing than other activities. For the performance, it was at an average level. The efficiency of the business process was at the most. For the differences in the application of sufficient economy principle, value chain activity and performance to the duration of time and the differences in members, it was found that, in general, they are not different except the marketing and sales. And for the relationship between the application of the sufficiency economy principle and value chain activity, it was found that all sides are related in a positive way. For the relationship between the application of the sufficiency economy principle and performance, it was also found that all sides are related in a positive way. Additionally, for the relationship between the value chain activity and performance, it was found that all are related positive.

Keyword: sufficiency economy principle, value chain activity, performance

ความเป็นมาของปัญหา

ในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงนั้นจะเน้น
ความสำคัญของ“คุณค่า” มากกว่า “มูลค่า” โดยผู้บริโภค
ต้องใช้หลักขาดทุนคือถ้าอะไรก็จะควบคุมความต้องการที่
ไม่จำกัดได้ ก่อให้เกิดความพอใจและความสุขเท่ากันได้

ตระหนักในเรื่อง“คุณค่า” เป็นการป้องกันการบริโภคแบบ
เลียนแบบ (Demonstration effects) ป้องกันการสูญเสียที่
เกิดจากการบริโภคเกิน (Over consumption) ซึ่งก่อให้เกิด
สภาพเศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา การพัฒนาที่ยั่งยืน
ภาคการผลิตนั้นก็ต้องยึดมั่นในเรื่องของ “คุณค่า” ให้

มากกว่า “มูลค่า” โดยตระหนักว่าปัจจัยประกอบต่าง ๆ ที่ จะอำนวยความสะดวกดำเนินการไปด้วยดี และเกิดประโยชน์ เชื่อมโยง (Linkage) ที่จะไปเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการ ผลิต จะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งเกษตรกร ธุรกิจ ภาครัฐ ภาคนอกชน เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ เศรษฐกิจการค้า และให้ดำเนินกิจการควบคู่ไปด้วยกันได้ (พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๕๔๒)

หากมองย้อนกลับไปในอดีต แนวทางการ

ดำเนินงานตามแบบอย่างวิสาหกิจชุมชนจะเน้นให้ชุมชนมี การค้นหาศักยภาพของตนเองและพัฒนาศักยภาพไปสู่ การพึ่งพาตนเองทั้งในชุมชน และระหว่างชุมชน พร้อม พัฒนาระบบการเรียนรู้ของชุมชนให้สามารถจัดการ ตนเอง ตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในระดับชุมชน (อภิชาติ พันธเสน และคณะ, ๒๕๔๖) นอกจากนี้ยังใช้กลไกของ ตลาดสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับผู้บริโภคที่เป็นชมรม สมาคมต่างๆ ที่อยู่ในเมือง โดยเชื่อว่าจะมีความมั่นคง มากกว่าการไปแข่งขันกับผู้ผลิตในอุตสาหกรรมใหญ่ๆ (<http://sceb.doae.go.th>) จากความเชื่อดังกล่าวนี้เป็นผล ให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเอง บนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมี ภูมิคุ้มกันที่ดีตลอดมานับเป็นแง่มุมที่สอดคล้องกับ หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมใช้คุณค่า เป็นแนวคิดที่เน้นการทำ กิจกรรมเพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ลูกค้า ปรับระดับการบริการ ให้สูงขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการ โดย คำนึงถึงความต่อเนื่องเชื่อมโยง และความสัมพันธ์กันของ แต่ละกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ในกิจการ (Porter, 1985) จาก การวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขันของ อุตสาหกรรม พบว่ากิจการใด ๆ ก็ตามจะสามารถปรับตัว เองให้แข่งขันได้นั้นความมุ่งที่การทำกิจกรรมในใช้คุณค่าให้ มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงคุณค่าหรือผลประโยชน์ที่ ลูกค้าจะได้รับ (Hisrich and Dmrovsek ,2002) นั้นแสดง ว่า การดำเนินกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน และ

สัมพันธ์กันโดยคำนึงถึงคุณค่าที่ลูกค้าจะได้รับ เป็น แนวทางที่จะทำให้กิจการปรับตัวเองเข้าสู่การแข่งขันได้

จากรายงานผลการประเมินศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดเลย พบว่า มีวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการ ประเมินศักยภาพจำนวน ๕,๕๗๕ มีจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่ ประเมินศักยภาพจำนวน ๔,๔๙๕ แห่ง และมีผลการประเมิน ศักยภาพในระดับดีเพียง ๓๙๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๕ เท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชน รายงานภาพรวมผลการประเมินศักยภาพ วิสาหกิจชุมชน, ๒๕๕๓) จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ตั้งขึ้นมาประสบกับปัญหาหลาย ประการที่ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ และการดำเนิน กิจการยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย

อย่างไรก็ตาม ในจำนวนวิสาหกิจชุมชนที่ ประเมินศักยภาพนี้ปรากฏว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิต ผ้าทอ/เสื้อผ้ามีผลการประเมินอยู่ในระดับดีถึง ๕๓ แห่งจาก จำนวน ๑๑๘ แห่งที่เข้ารับการประเมิน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙๒ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผลิตผ้าทอและเสื้อผ้าจัดเป็น กิจการวิสาหกิจ ชุมชนที่มีศักยภาพในการดำเนินงาน ท่ามกลางวิสาหกิจชุมชนที่กำลังประสบปัญหานานี้การ

หากพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า กิจการ วิสาหกิจชุมชนถึงแม้จะมีแนวคิดแบบพึ่งตนเองก็ยังไม่ ต้อง อยู่ภายใต้การแข่งขันจำเป็นต้องยกระดับตัวเองเข้าสู่ชั้น ก้าวหน้า ผลักดันให้มีการเติบโตอย่างต่อ เนื่องในวงจร ธุรกิจ และปรับตัวให้แข่งขันได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง ของกระแสเศรษฐกิจโลกผนวกกับรายงานผลการประเมิน ศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่พบว่ายังมีวิสาหกิจชุมชนอีก จำนวนมากที่ผลการประเมินอยู่ใน ระดับปานกลาง และ ต้องปรับปรุง ผู้วิจัยจึงเชื่อว่า การยกระดับวิสาหกิจชุมชน ให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น และให้ได้รับผลการประเมิน ในระดับดีได้นั้น กิจการวิสาหกิจชุมชนควรสร้างคุณค่า ให้แก่ลูกค้า ปรับระดับการบริการให้สูงขึ้น และเพิ่ม ประสิทธิภาพการปฏิบัติการ ด้วยการพัฒนากิจกรรมในใช้ คุณค่าให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการเศรษฐกิจ

พอเพียงคือ ยึดมั่นในเรื่องของ“คุณค่า” มากกว่า“มูลค่า”

จากเหตุผล และความจำเป็นข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของหลักการเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมในโซ่คุณค่า และผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อน้อมนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เกิดผล ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้กิจการวิสาหกิจชุมชนสามารถปรับตัวให้แข่งขันได้ โดยประยุกต์ใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง กับการทำกิจกรรม ภายในกิจการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่ผลการประกอบการที่ดีขึ้น โดยเลือก กิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ ผลิตผ้าทอ / เสื้อผ้าเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมโซ่คุณค่า และผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื้อผ้าในจังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างในการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมโซ่คุณค่า และผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ / เสื้อผ้าในจังหวัดเลยที่มีระยะเวลาดำเนินงาน และจำนวนสมาชิกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับ การทำกิจกรรมโซ่คุณค่า การใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงาน และการทำกิจกรรมโซ่คุณค่ากับผลการดำเนินงาน ของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื้อผ้าในจังหวัดเลย

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ /เสื้อผ้าในจังหวัดเลย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง(Purposive sampling) โดยเลือกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื้อผ้าที่มีผลการประเมินศักยภาพอยู่ในระดับดี จำนวนทั้งสิ้น35 แห่ง ใน

แต่ละแห่งผู้วิจัยจะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกคนสำคัญของวิสาหกิจชุมชน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น6 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกิจการ มี6 ข้อ ประกอบด้วยระยะเวลาดำเนินงานจำนวนสมาชิก สัดส่วนการจำหน่ายสินค้า ลักษณะการผลิต ลักษณะการจำหน่ายภายนอกชุมชน และลักษณะการจำหน่ายภายในชุมชนตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง 3 ด้าน ประกอบด้วย ความพอประมาณ (5 ข้อ) ความมีเหตุผล (5 ข้อ) และความมีภูมิคุ้มกัน (5 ข้อ) มี 15 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมหลักในโซ่คุณค่าของกิจการ5 กิจกรรม ประกอบด้วย การนำเข้าปัจจัยการผลิต การผลิต การกระจายสินค้า การตลาดและการขาย และการบริการ มี33 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่าของกิจการ 4 กิจกรรม ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเทคโนโลยี การจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มี22 ข้อ ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานของกิจการ 4 ด้าน ประกอบด้วย การเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน การเรียนรู้และการพัฒนา มี20 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยประเด็นทางด้านความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ (Expert judgment) ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของภาษา และความสอดคล้องของเนื้อหา กับสิ่งที่ต้องการศึกษา ประเด็นทางด้านความเที่ยง (Reliability) โดยคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha

Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .901

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามกับ บุคคลผู้เป็นสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนด้วยตนเอง และใช้ ผู้ช่วยวิจัยช่วยตรวจสอบ(Check list) รายการตามประเด็น ต่าง ๆ ในระหว่างทำการสอบถาม จนได้ครบทุกประเด็น และเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบตามตามจำนวนกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน175 ราย

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ สถิติอ้างอิงกับข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกิจการวิสาหกิจ ชุมชน ได้แก่ ระยะเวลาการดำเนินกิจการ จำนวนสมาชิก สัดส่วนการจำหน่ายสินค้า และลักษณะการจัดจำหน่าย ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านหลักการเศรษฐกิจ พอเพียง กิจกรรมหลักภายใต้คุณค่า กิจกรรม มส่นับสนุน ภายในโซ่คุณค่า และผลการดำเนินงาน โดยคำนวณหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินระดับจาก ค่าเฉลี่ย

3. วิเคราะห์สมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของหลักการเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมโซ่ คุณค่า และผลการดำเนินงาน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลัก การ เศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมโซ่คุณค่า และผลการ ดำเนินงาน โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน(Pearson's correlation)

ผลการวิจัย

1. การใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงของกิจการ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย ใน ภาพรวมพบว่า มีการใช้อยู่ในระดับปานกลางดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม

หลักการเศรษฐกิจ พอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ ที่
ด้านความ พอประมาณ	3.64	0.79	มาก	1
ด้านความมี เหตุผล	3.48	0.66	ปาน กลาง	2
ด้านการมี ภูมิคุ้มกัน	2.88	0.84	ปาน กลาง	3
รวม	3.33	0.66	ปาน กลาง	

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า

ด้านความพอประมาณในภาพรวมพบว่า มีการ ใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมุ่งมั่นอย่างมากในการค่อย สร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะของกิจการเป็นอันดับ แรก รองลงมาคือ มุ่งมั่นในการผลิตเป็นจำนวนมาก และ มุ่งมั่นใช้วิธีการและอุปกรณ์ในการผลิตตรงตามหลัก วิชาการ ตามลำดับ และความพยายามลงทุนในระบบ เทคโนโลยีที่ใช้ประโยชน์ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น อันดับสุดท้าย

ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมพบว่า มีการใช้ อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างให้ความสำคัญกับการ พยายามสร้างชื่อเสียง ให้กับกิจการเพื่อให้เป็นที่รู้จักเป็นอันดับแรกรองลงมาคือ มีการพัฒนาผลผลิตใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อให้เกิดความ แตกต่าง และมีความมุ่งมั่นอย่างมากในการทำให้เกิด ประสิทธิภาพในการดำเนินงานบนความสอดคล้องและ

สมดุลกับธรรมชาติ และพยายามขายผลผลิตในราคาต่ำ เพื่อให้ขายได้ในปริมาณมากเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมพบว่า มีการใช้ อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการ คำนึงถึงความเป็นไปได้ ของสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นอันดับแรก รองลงมา คือพยายามใช้เงินลงทุนจากเงินออมเพื่อ การผลิต และมีการระดมกลุ่มเป้าหมายของสินค้าอย่าง ชัดเจน เช่น ผลิตเพื่อขายให้กับกลุ่มคนวัยทำงาน และ พยายามตอบสนองความต้องการของลูกค้าเฉพาะกลุ่ม เป็นอันดับสุดท้าย

2. การทำกิจกรรมหลักในใช้คุณค่าของกิจการ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้าในจังหวัดเลย ใน ภาพรวมพบว่า มีการทำกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกิจกรรมหลักในใช้คุณค่า โดยภาพรวม

กิจกรรมหลัก	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ที่
ด้านการนำเข้า ปัจจัยการผลิต	3.38	0.99	ปานกลาง	1
ด้านการผลิต	3.35	1.05	ปานกลาง	2
ด้านการ กระจายสินค้า	2.86	0.92	ปานกลาง	5
ด้านการตลาด และการขาย	3.03	0.89	ปานกลาง	3
ด้านการบริการ	2.99	1.08	ปานกลาง	4
รวม	3.12	0.74	ปานกลาง	

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านการนำเข้าปัจจัยการผลิต ในภาพรวมพบว่า มีการทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากกับสถานที่ ในการจัดเก็บ และกระจายวัตถุดิบอย่างเหมาะสม เป็น อันดับแรกรองลงมาคือ มีการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ ที่มีประสิทธิภาพ และมีระบบการตรวจรับวัตถุดิบที่ดีเพื่อ ลดความเสียหายหรือลดปริมาณวัตถุดิบที่ไม่ได้มาตรฐาน ตามลำดับ โดยมีระบบการตรวจเช็ควัตถุดิบคงเหลืออย่าง เป็นระบบมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการผลิต ในภาพรวม พบว่า มีการทำ กิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการมีทีมงานในการ พัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด เป็น อันดับแรก รองลงมาคือ มีการออกแบบและพัฒนาสินค้า อย่างต่อเนื่อง และมีผู้ชำนาญในการควบคุมการผลิต ตามลำดับ โดยมีการพัฒนาอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ เพื่อให้มี การทอ/การตัดเย็บที่เร็วขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงาน มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการตลาดและการขายในภาพรวมพบว่า มี การทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออกแบบ สินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าแต่ละราย เป็น อันดับแรก รองลงมา คือมีการพัฒนาตราสินค้าเป็นของ ตนเอง และมีการประชาสัมพันธ์ตนเองไปยังตัวแทน จำหน่ายและลูกค้ารายใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มช่อง ทางการจำหน่าย และปริมาณการสั่งซื้อ ตามลำดับ โดยมี การขายผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น ผ่านตลาดบนเว็บไซต์ หรือทำเว็บไซต์เพื่อให้ข้อมูลด้านสินค้าและบริการ มี ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการบริการ มีการทำกิจกรรม ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับความเร็วในการ บริการลูกค้า เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ มีนโยบายใน การรับประกันสินค้า และมีระบบการให้บริการที่อำนวยความสะดวก

ความสะดวแก่ลูกค้า ตามลำดับ โดยมีการบริการหลัง การขายที่ดี มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการกระจายสินค้า ในภาพรวมพบว่ามี การทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการขนส่งใน ปริมาณมากเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง เป็น อันดับแรก รองลงมาคือ มีกระบวนการลดความเสียหายในการขนส่ง และมีการวางแผนการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ โดยมีการใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีรูปแบบพิเศษเพื่อป้องกันความเสียหายในการขนส่งมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

3. การทำกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่าของ กิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื่อผ้าในจังหวัดเลย ในภาพรวมพบว่ามีการทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ กิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่าโดยภาพรวม

กิจกรรมสนับสนุน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ที่
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.82	0.93	ปานกลาง	3
ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี	2.36	0.87	น้อย	4
ด้านการจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบ	3.08	0.86	ปานกลาง	1
ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์	2.89	0.87	ปานกลาง	2
รวม	2.79	0.66	ปานกลาง	

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบ ในภาพรวมพบว่ามี การทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการใช้ วัตถุดิบและส่วนประกอบที่มีคุณภาพดี เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มีความร่วมมือกับผู้อำนวยการวัตถุดิบในการ พัฒนารูปแบบและคุณภาพของวัตถุดิบ และมีการ เลือกรววัตถุดิบจากหลายแหล่งเพื่อลดการพึ่งพาจากผู้ จ้างรายเพียงรายเดียว ตามลำดับ โดยสั่งซื้อวัตถุดิบใน ระดับราคาต่ำแต่ได้คุณภาพตามที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ย เป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในภาพรวม พบว่ามีการทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ การปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน เช่น การ ทำให้บริเวณในที่ทำงาน สะอาด ปลอดภัย เปิดเพลงฟัง ในขณะที่ทำงาน เป็นต้น เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มี ระบบการคัดเลือกพนักงานที่มีคุณภาพ และมีระบบการ ฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการทำงานของพนักงานของ ทำนอยู่เสมอ ตามลำดับ โดยมีระบบให้ผลตอบแทนและ สวัสดิการที่ดี เช่น เงินเดือน โบนัส ค่าล่วงเวลา ค่า รักษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่ามี การทำกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อุปกรณ์สำนักงานครบครันเป็นอันดับ แรก รองลงมาคือ มีระบบการทำบัญชีที่ได้มาตรฐาน และ มีอุปกรณ์และเครื่องจักรที่ครบถ้วนในการผลิต ตามลำดับ โดยมีการใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิต มีค่าเฉลี่ยเป็น อันดับสุดท้าย

ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ในภาพรวมพบว่ามี การทำกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ การนำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดส่งสินค้า เป็น อันดับแรก รองลงมา คือ มีการนำเทคโนโลยีทางการตลาดมาใช้ เช่น ระบบการซื้อขายทางอินเทอร์เน็ต (E-commerce) และมีการใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบคุณภาพอย่างแม่นยำตามลำดับ โดยการใช้เทคโนโลยีในการทำ Pattern (การวางแบบการตัดเย็บ) มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

4. ผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตผ้าทอเสื่อผ้าในจังหวัดเลยในภาพรวมพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางดังนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ที่
ด้านการเงิน	3.09	0.96	ปานกลาง	2
ด้านลูกค้า	2.85	0.84	ปานกลาง	4
ด้านความมีประสิทธิภาพของกระบวนการภายใน	3.30	1.11	ปานกลาง	1
ด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนา	3.08	1.12	ปานกลาง	3
รวม	3.08	0.83	ปานกลาง	

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้าน ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการภายในในภาพรวมพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการส่งมอบสินค้าถึงมือลูกค้าเป็นอันดับแรกรองลงมาคือ การ

บริการหลังการขาย โดยประสิทธิภาพของการผลิต มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านการเงิน ในภาพรวม พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการควบคุมต้นทุนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนของสมาชิก และอัตราการเติบโตของยอดขายตามลำดับ โดยผลกำไร มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนา ในภาพรวมพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงเป็น อันดับแรก รองลงมา คือ การพัฒนาสินค้า และการเพิ่มคุณค่าสินค้าตามลำดับ โดยการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

ด้านลูกค้า ในภาพรวม พบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับความภักดีของลูกค้าเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ จำนวนลูกค้าเก่า และคุณภาพการให้บริการแก่ลูกค้า ตามลำดับ โดยปริมาณการคืนสินค้า มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างด้านการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมใช้คุณค่า ผลการดำเนินงานจำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ /เสื่อผ้า อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ความแตกต่างด้านการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื่อผ้า พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ระยะเวลาการ

ดำเนินงานไม่มีผลต่อการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงของ กลุ่มตัวอย่าง ขึ้นอยู่กับ ความรู้ ภูมิปัญญา และการจัดการความรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ดังที่ อรพรรณ สิทธิชัย และคณะ (2554) กล่าวว่า กลุ่มเกษตรกรจะต้องมีความรู้ และจัดการความรู้นั้นอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นต้นแบบเผยแพร่ดำเนินงานของตนไปสู่ชุมชนอื่น นรินทร์ สังข์รักษา และ ธีรศักดิ์ อุ๋น อารมย์เลิศ (2552) กล่าวว่า ประโยชน์ที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความเชื่อตรงในการประกอบการ

ความแตกต่างด้านการทำกิจกรรมในโซ่คุณค่า จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ / เสื้อผ้า พบว่า ระยะเวลาการดำเนินงานไม่มีผลต่อการทำกิจกรรมในโซ่คุณค่าทุกด้าน ยกเว้นด้านการตลาดและการขาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตลาดและการขาย เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการประกอบการ มีผลต่อความยั่งยืน และ ความสามารถในการ แข่งขัน ของกิจการวิสาหกิจชุมชน ดังที่ นรินทร์ สังข์รักษา และธีรศักดิ์ อุ๋น อารมย์เลิศ (2552) กล่าวว่า การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนควรมีการพัฒนากระบวนการตลาดบริการ และสวัสดิการชุมชน ซึ่ง Dess, Lumpkin และ Taylor (2005) ได้แนะนำแนวทางการเพิ่มคุณค่าในกิจกรรมการตลาดโดยการทำการผลิตสินค้าตามความต้องการของลูกค้าแต่ละราย (Customized product) สอดคล้องกับ วาสนา ดิษฐพรหม (2548) กล่าว ไว้ว่า องค์การหรือหน่วยงานใดที่สนใจพยายามปรับปรุงการดำเนินงานด้านการตลาดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลจะยังผลให้ธุรกิจหรือหน่วยงานนั้น ๆ เจริญรุ่งเรืองไปได้ในทุก ๆ ด้าน

ความแตกต่าง ด้านผลการดำเนินงาน จำแนกตามระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้า พบว่า ระยะเวลาการดำเนินงานไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างใช้ประสิทธิภาพในการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ดังที่ Kaplan และ Norton (1992) ได้กล่าวว่า การวัดผลการดำเนินงานของกิจการให้เน้นหนักไปที่ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายที่เชื่อมประสานเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้การนำเสนอคุณค่าที่แตกต่างออกไปนั้นบรรลุผลทั้งกับลูกค้าและกับการเพิ่มผลิตผลและ Thompson, Gamble, Peteraf และ Strickland (2012) กล่าวว่า ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการพัฒนาความสามารถของกิจการด้วยวิธีการที่เกิดจากทักษะของแรงงานและที่มาจากสายงานต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อนำส่งสินค้าที่มีคุณภาพไปยังลูกค้าให้ทันเวลา

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างด้านการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมในโซ่คุณค่า และผลการดำเนินงานจำแนกตามจำนวนสมาชิกของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้า อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ความแตกต่าง ด้านการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามจำนวนสมาชิกของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้า พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าจำนวนสมาชิกไม่มีผลต่อการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการสมัยใหม่ เน้นการมองผลในระยะยาว มุ่งพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ดังที่ ญัฐพงศ์ ทองภักดี (2550) ได้กล่าวถึงหลักการเศรษฐกิจพอเพียงในเชิงประยุกต์ว่า มีความเป็น นพลวัต ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงตาม กระแสโลกาภิวัตน์ คำนึงถึงผลกระทบระยะยาว เน้นการพัฒนาคนไม่ว่าด้านของผลหรือด้านปัจจัย

ความแตกต่างด้านการทำกิจกรรมในโซ่คุณค่า
จำแนกตามจำนวนสมาชิกของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม
ผลิตผ้าทอเสื่อผ้า พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ยกเว้น
ด้านการผลิต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างยังคง
ยึดถือว่าการผลิตเป็นที่มาของรายได้ แต่เพื่อให้กิจกรรมใน
โซ่คุณค่าเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน กิจการวิสาหกิจชุมชน
ควรมุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก
ในกลุ่ม ให้ ดีขึ้นด้วย ดัง พระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีพระราชทานปริญญา
บัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18
กรกฎาคม 2511 ที่กล่าวว่า “การเพิ่มผลผลิตที่ถูกต้อง มิใช่
การใช้วิชาการทางการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตแต่
เพียงอย่างเดียว แต่หากต้องเป็นการใช้วิชาการทาง
การเกษตรประกอบกับวิชาการด้านอื่นๆ ช่วยให้ผู้ผลิต
ได้รับประโยชน์ตอบแทนแรงงาน ความคิดและทุนของเขา
ที่ใช้ไปในการผลิตอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ทั้งให้สามารถ
นำผลตอบแทนนั้นมาใช้สอยปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่
ให้มั่นคงขึ้นได้ด้วย”

ความแตกต่างด้านผลการดำเนินงาน จำแนก
ตามจำนวนสมาชิกของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้า
ทอ/เสื่อผ้า พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผลการวิจัย
ชี้ให้เห็นว่า จำนวนสมาชิกไม่มีผลต่อผลการดำเนินงาน
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบรรลุสู่ผลการดำเนินงานของ
กลุ่มตัวอย่างเกิดจากการมุ่งมั่นเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
และความพอใจในการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ดังที่
Kotler (1997) กล่าวว่า การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร
เป็นการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพและรักษา
บุคลากรที่มีคุณภาพนี้ไว้กับองค์กรให้นานที่สุด นั่นแสดง
ว่า องค์กรจำเป็นต้องทราบดีถึงความสำเร็จตามวิสัยทัศน์
จากการสนับสนุนให้พนักงานมีความสามารถในการเรียนรู้
และพัฒนา โดยวัดจากความพึงพอใจในการทำงานของ

พนักงาน ความผูกพันของพนักงาน และการพัฒนา
พนักงาน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้
หลักการเศรษฐกิจพอเพียงและการทำกิจกรรมในโซ่คุณค่า
ของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอเสื่อผ้า อภิปราย
ผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านความพอประมาณมีความสัมพันธ์เชิงบวก
กับทุกกิจกรรมในโซ่คุณค่า โดยมีความสัมพันธ์มากกับ
ทำกิจกรรม หลักในโซ่คุณค่าด้านการผลิต และมีความ
สัมพันธ์มากกับการทำกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่า
ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า
การใช้หลักความพอประมาณ ของกลุ่มตัวอย่าง จะให้
ความสำคัญกับการผลิตและสนับสนุนการทำงานด้วยการ
บริหารทรัพยากรมนุษย์ ดังที่ อรรถธรรณ สิทธิชัย และคณะ
(2551) ได้อธิบายไว้ว่า ความพอประมาณ พิจารณาได้จาก
ระบบการผลิตที่มีความหลากหลาย และมีการกระจายทุน
นำวัตถุดิบท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ มีความพอกินพอใช้อัน
เกิดจากการรวมกลุ่มกันทำธุรกิจภายในชุมชน มีความ
พอดีอันเกิดจากการใช้เงินลงทุนตามกำลังความสามารถ
และใช้อย่างประหยัด สอดคล้องกับ Dess, Lumpkin และ
Taylor (2005) ได้เสนอว่าการผลิตที่มีประสิทธิภาพ กิจการ
ควรมีความ สามารถ ในการ ลดต้นทุน โดยการใช้ง
ตรวจสอบคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดการทำงานที่
ซ้ำซ้อนในการผลิตขั้นสุดท้าย และเนื่องจากการใช้หลัก
ความพอประมาณนั้น ควรอยู่บนพื้นฐานการบริหาร
ทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับ
“คุณค่า” มากกว่า “มูลค่า” จึงทำให้การบริหารทรัพยากร
มนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ Porter (1998) ที่
กล่าวว่า กิจกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์นั้นสามารถ
สร้างคุณค่าให้กิจการโดยทำให้เกิดประสิทธิภาพในการรับ
การพัฒนา และการรักษาพนักงาน สร้างคุณภาพของ
สิ่งแวดล้อมในที่ทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดการ

ขาดงานของพนักงาน การให้รางวัลและแรงจูงใจในการทำงาน

ด้านความมีเหตุผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกกิจกรรมในโซ่คุณค่าโดยมีความสัมพันธ์มากกับการทำกิจกรรมหลักในโซ่คุณค่าด้านการนำเข้าไปจจัยการผลิต และมีความสัมพันธ์มากกับการทำกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่าด้านการจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การใช้ความมีเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญกับการนำเข้าไปจจัยการผลิต และสนับสนุนการทำงานด้วยการจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบอย่างมีคุณภาพ ดังที่ Porter (1980) ได้อธิบายไว้ว่า กิจกรรมสามารถสร้างความแตกต่างผ่านกิจกรรมการนำเข้าไปจจัยการผลิต โดยการจัดตารางเวลาในการป้อนวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต เพื่อลดความเสียหาย และขจัดวัตถุดิบที่ไม่ได้มาตรฐาน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของโซ่คุณค่าด้วยการตัดสินใจเลือกใช้วัตถุดิบและส่วนประกอบที่มีคุณภาพดี และร่วมมือกับผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบในการพัฒนารูปแบบและคุณภาพสินค้า (Porter, 1998)

ด้านการมีภูมิคุ้มกันมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกกิจกรรมในโซ่คุณค่าโดยมีความสัมพันธ์มากกับการทำกิจกรรมหลักในโซ่คุณค่าด้านการตลาดและการขาย และมีความสัมพันธ์มากกับการทำกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่าด้านการจัดซื้อ/จัดหาวัตถุดิบ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การมีภูมิคุ้มกันนั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการตลาดและการขาย และสนับสนุนการทำงานด้วยการจัดซื้อ / จัดหาวัตถุดิบอย่างมีคุณภาพดังที่ อรพรรณ สิทธิชัย และคณะ (2551) กล่าวว่า การมีภูมิคุ้มกัน พิจารณาได้จากการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ลดความผันผวนของผลผลิตและรายได้ มีแหล่งเงินทุนที่มั่นคง พัฒนาให้มีความทันสมัยตามศักยภาพ มีเครือข่ายพันธมิตรในทุกด้าน

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้า อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ผลการดำเนินงานในทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์มากกับผลการดำเนินงานด้านลูกค้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบรรลุสู่ความพึงพอใจของลูกค้า ตามที่กิจการคาดหวังนั้น ย่อมหมายถึงการบรรลุสู่ผลการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างคุณค่าแก่ลูกค้าได้ (Dibb and Simkin, 2004)

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมในโซ่คุณค่ากับผลการดำเนินงานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ /เสื้อผ้าในจังหวัดเลย อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การทำกิจกรรมในโซ่คุณค่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานในทุกด้าน โดยการทำกิจกรรมหลักในโซ่คุณค่ามีความสัมพันธ์มากกับผลการดำเนินงานด้านกระบวนการเรียนรู้และพัฒนา และการทำงานกิจกรรมสนับสนุนในโซ่คุณค่ามีความสัมพันธ์มากกับผลการดำเนินงานด้านการเงิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมหลักมีผลโดยตรงต่อความก้าวหน้าของกิจการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งยังคงต้องมุ่งมั่นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอในด้านการเงินและงบประมาณ สอดคล้องกับ Moilanen (2005) กล่าวว่า เป้าหมายของการเรียนรู้และพัฒนาจะให้ความสำคัญไปที่อัตราเปอร์เซ็นต์ของรายได้ที่มาจากบริการใหม่ ๆ และตัวเลขอัตราการปรับปรุงที่ดีขึ้นของตัววัดด้านความปลอดภัย และตัววัดที่เกี่ยวกับงานที่ต้องนำกลับมาทำใหม่ซึ่งเปรียบเสมือนข้อมูลป้อนกลับจากลูกค้า ส่วนรินทร์ สังข์รักษา และธีรศักดิ์ อุณหอรมย์เลิศ (2552)

กล่าวว่า การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านมาเป็นกระบวนการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความเจริญเติบโตเพื่อสร้างตัวเลขทางเศรษฐกิจที่ถูกนำมาอ้างถึงความเจริญและความมั่งคั่งตามกระแสการบริโภคนิยมที่ผูกโยงมากับโลกาภิวัตน์มากกว่าการเรียนรู้และพัฒนา

สรุปผลการวิจัย

ด้านการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง นั้นช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้กับกิจการวิสาหกิจชุมชนได้โดยไม่ต้องอาศัยระยะเวลาการดำเนินงาน และจำนวนสมาชิก เนื่องจากพิสูจน์ได้ว่าการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อเริ่มรวมกลุ่มสมาชิกอาศัยเพียงการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบของสมาชิกในกลุ่มเท่านั้น โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อกิจกรรมในใช้คุณค่า คือกิจกรรมการผลิต และการจัดซื้อ / จัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และประหยัด ซึ่งเป็นไปตามสาระในหลักการเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล ส่วนการเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับกิจการวิสาหกิจชุมชนนั้นต้องให้ความสำคัญกับการตลาดและการขาย จึงจะทำให้กิจการวิสาหกิจชุมชนแข่งขันได้ และมีความยั่งยืนสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้หลักความพอประมาณ กิจการวิสาหกิจชุมชนควรนำระบบเทคโนโลยีที่ใช้ประโยชน์ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้มากขึ้น
2. การใช้ความมีเหตุผล กิจการวิสาหกิจชุมชนควรใช้กลยุทธ์การตลาดและการขายมาใช้ เพื่อช่วยเพิ่มยอดขาย เป็นการขจัดความกลัวให้หมดสิ้น
3. การใช้หลักการมีภูมิคุ้มกัน กิจการวิสาหกิจชุมชนควรนำกลยุทธ์การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ Product

positioning) มาใช้เพื่อให้เข้าถึงลูกค้าเฉพาะกลุ่ม (Niche market) มากขึ้น

4. ควรมีการส่งเสริมให้กิจการวิสาหกิจชุมชนได้มีโอกาสพบปะลูกค้าทั้งภายนอกและภายในชุมชน โดยอาจจัดงานพบปะกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอ / เสื้อผ้า และประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจได้รับรู้ และส่งเสริมให้กิจการกลุ่มผู้ผลิตได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ

5. ควรมีการส่งเสริมการสร้างตราสินค้า สร้างเครือข่าย และตัวแทนจำหน่าย ส่งเสริมการออกแบบ ส่งเสริมการนำสินค้าออกไปสู่ตลาดใหม่ ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ชุมชนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าพื้น

6. ควรส่งเสริมให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสำคัญ ๆ มาใช้ เช่น ระบบการซื้อขายทางอินเทอร์เน็ต (E-Commerce) เทคโนโลยีในการทำ Pattern (การวางแบบการตัดเย็บ) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาให้ครอบคลุมไปถึงกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อศึกษาว่ามีการใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมใช้คุณค่า และผลการดำเนินงานที่ได้รับต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ศึกษาต่อยอดให้ครอบคลุมถึงเครือข่ายโซ่อุปทานของกิจการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าทอ/เสื้อผ้า เพื่อศึกษาว่าลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งซัพพลายเออร์ และลูกค้าของกิจการเป็นอย่างไร
3. ศึกษาถึงความต้องการ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอ/เสื้อผ้าของผู้บริโภคในระดับท้องถิ่น ประเทศ และอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์ผ้าทอ / เสื้อผ้าให้แข่งขันได้ในตลาดอาเซียน

4. นำกรอบแนวความคิดดังกล่าวไปเป็นแนวทางการศึกษาในกิจการวิสาหกิจชุมชนอื่น เพื่อดูว่ากรอบแนวความคิดนี้สามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ในกิจการวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว และดูว่าผลที่ได้นั้นจะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน , กระทรวงมหาดไทย . (2550).

เศรษฐกิจพอเพียง หล่อเลี้ยงชุมชน .

กรุงเทพฯ: ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่10.

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนสำนักงาน (2555).

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

<<http://scep.doae.go.th>> (1 กุมภาพันธ์).

ณัฐพงศ์ ทองภักดี. (2550). **ปรัชญาของเศรษฐกิจ**

พอเพียง ความเป็นมาและความหมายวารสาร

พัฒนบริหารศาสตร์47(1): 1-26

นรินทร์ สังข์รักษา และ ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2552).

ผลดีของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการเรียนรู้

และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ของวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษา

จังหวัดราชบุรี . กรุงเทพฯ : สำนักงาน

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

วาสนา ดิษฐพรม. (2548). **หลักการตลาด**. ขอนแก่น:

หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา

ศิริวรรณ หวังดี. (2550). **กลยุทธ์การพัฒนาวิสาหกิจ**

ชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง : กรณีศึกษา

วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการผลิตข้าวพันธ์ดี

บ้านห้วยหมาก ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอ

เมือง จังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพฯ: กรม

ส่งเสริมการเกษตร

อรพรรณ สิทธิชัย สุเทพ พันประสิทธิ์ และรุจิพัทธ์ กิตติ

วิวัฒน์พงศ์. (2551). **การประยุกต์แนวทาง**

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุทธศาสตร์

การพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า .

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัย

แห่งชาติ

Dess, et al., (2005). **Strategic Management: Creating**

Competitive Advantage. 2nd . New York:

McGraw-Hill.

Dibb, S. and Simkin, L. (2004). **Marketing Briefs a**

Revision and Study Guide. Oxford:

Elsevier.

Kaplan, R.S. and Norton, D. P. (Jan-Feb: 1992). **The**

Balanced Scorecard-Measures that drive

performance. Harvard business review. Vol.

70, No. 1: 71-79.

Kotler, P. (1997). **Marketing Management : Analysis,**

Planning, Implementation, and Control.

(9nd). New Jersey: Prentice Hall.

Porter, M.E. (1985). **Competitive Advantage:**

Creating and Sustaining superior

Performance. New York: Free Press.

Porter, M.E. (1998). **Competitive Advantage:**

Creating and Sustaining superior

Performance. 6th. New York: Simon and

Schuster.

Thompson, A. A., Peteraf, M. A., Gamble, J.E. and

Strickland III A, J. (2012). **Crafting and**

Executing Strategy: The Quest for

Competitive Advantage. New York:

McGraw-Hill.